

ENOTNOST

DELAVSKO - KMEČKI LIST

Dneve, ki so jih izgubili rudarji vsled zločinske igre TPD in vlade, se mora rudarjem polno plačati, sredstev zato, ima milijardna TPD dovolj!

Ciril Kočevanju, ki je v »Narodnem Dnevniku« razkrinal denuncijante, ki so špijonirali in ovajali komunistične študente.

V Studencih ne gremo na volišče!

Nov udarec reakcije. Režim se je poslužil žandarskega terorja in z njegovo pomočjo razveljavil kandidatsko listo DKRB.

Sodrug i v Studencih so vložili za občinske volitve kot četrto po vrstnem redu kandidatsko listo DKRB dne 17. novembra t. l. Sodisce je listo pravnojavno potrdilo. Po zakonu bi bila stvar s tem popolnoma v redu.

Toda studenci socialpatriotje, ki so se bali še večjega napredka glasov DKRB, kot se je pokazal že 11. sept. pri skupščinskih volitvah, so začeli božati okrog, da so komunisti podpisali falsificirane, izrabili so dva momenta, namreč, da je eden izmed kandidiranih sodrugov bil nekaj dni na opazovalnici in da je eden izmed namestnikov BIL PO SESTAVI LISTE sodnijsko kaznovan. To so socialpatriotje razbohnali in — kdove — mogoče tudi šli pritiskati klike...

Kajti nenkrat je dobila žandarmerija od sreskega poglavarstva nalog, DA VSAKEGA PODPISNIKA KANDIDATNE LISTE DKRB VRPASA, ČE JE SAM PODPISAL IN DA SE MORA VSAK SE ENKRAT PODPISATI NA PROTOKOL.

In na »narodni praznik osvoboditve« so začeli žandarji pravo gonjo za dekalisti v Studencih, lovili vse tiste, ki so podpisali listo DKRB in jih gonili na žandarmerijsko stanico. Zaslišavanje je izgledalo takole:

»Ali ste vi podpisali komunistično listo?« »Ali vas je Zupanc sili, da podpisate?« »Ali niste vedeli, da je to komunistična lista in da boste zdaj prišli v CRNO KNJIGO?« »Se je čas, da svoj podpis razveljavite!« itd. itd.

Tako približno so se glasila vprašanja in nasveti sodrugom s strani žandarjev, ki so nenadoma vpadli v stanovanja. (Nimamo še izčrpnega poročila.)

Jesenice 3. skrinjica.

11. decembra 1927 se vršijo pri nas na Jesenicah občinske volitve in žal, tudi pri teh volitvah jeseniški proletariat ne bo enotno nastopil.

Mi dekalisti smo takoj, ko so bile volitve razpisane, sklicali konferenco vseh treh strank z željo, da pride do skupnega nastopa med nami socialdemokrati in socialisti. Socialdemokrati so na platformo, ki smo jo na konferenci predložili takoj pristali, socialisti pa so že v začetku konference pokazali, da jim za enotni nastop ni in da so na konferenco prišli samo zato, da pogajanja razbijajo. Prvo, kar jim ni bilo všeč, je bilo ime liste. Ko smo videli, da hočejo že pri imenu liste pogajanja razbiti, smo dekalisti predlagali, da naj se lista imenuje »Delavsko knjižniški blok«, kar so hočeš, nočeš, morali, ime liste priznali. Tako tudi konec koncev celo našo platformo. Ko so videli, da se na platformi konference ne da razbiti, so zahtevali nosilca liste in predlagali med delavstvom najbolj kompromitiranega in osoroženega se izza časa vojne in povojne dobe njegovega poslovanja pri konzumu g. Zugwitza. Seveda mi na takega nosilca nismo mogli pristati, ker smo se spominjali vojne, kako je bilo in koliko so ljudje trpeli pred njim in tudi po vojni, kaj se je vse godilo in bi bil tak kandidat za jeseniško delavstvo, ki se ni pozabilo vsega gorja direktno pest v obraz. Rekli smo, nosilca liste naj ima najmočnejša skupina, a socialisti nam s cinizmi nasmehom povedo, da na tem svojemu kandidatu stojijo in padejo. Tako so razbili skupni nastop, onemogočili, da bi jeseniško delavstvo prevzelo obično v svoje roke.

Taki so ti ljudje, ko vedno v svoji »Delavski politiki« govorijo o zjedinenju proletariata, v praksi pa po kažejo, da so razbijali in podpirali kapitalizma.

Tako gremo dekalisti in socialdemokrati skupno v volitve, a socialpatrioti kristanovega kalibra pa z svojo razbijajočo listo sami.

Vsemu delavstvu pa polagamo na srce, da naj pomisli nazaj v preteklost in naj si potem ogleda še listo razkolkov, kateri ljudje na nji kandidirajo in odločitev bo lahka.

NAŠA SKRINJICA JE (TRETJA) 3.
Naj živi »Delavsko-kmečki blok«!

Obsodimo delovanje Zugwitza!
Po preobratu smo bili preveč popustljivi in pozabljivi in pustili smo nezakonzano tudi postopanje Zugwitza med vojno. Pustili smo ga v miru, ker se je umaknil iz političnega življenja. V nedeljo pa pokažimo, da nismo pozabili na Zugwitz iz vojnih let, noben zaveden delavec ne bo volil pete skrinjice, temveč oddal svoj glas V TRETIJO SKRINJICO!

Milan:

Čajanka udarnikov na Jesenicah.

Udarniki SSJ so imeli svojo plesno šolo, tukašnji orjunaši, ki se zbirajo v »Sokolu«, »Bratstvu« itd. pa svojo. Pa so se razredni borci kapetana Jerama »sodružno« pomenili s fašisti in priredili so skupno čajanko v Delavskem domu, na katero so imeli pristop samo povabljeni. O tem piše dopisnik Milan:

Megla se vlači po Jesenicah in ž njo dolgočasje, tako, da človek ne ve, ne kot ne kam.

Jeseniški udarniki in udarnice, sokoli, orjunaši in druga imenitna gospoda se zbira v Delavskem domu, na socialistično čajanko, ki je samo za povabljenega, z rdečimi kokardami na prsih, ki jim služijo za znak, da so povabljeni...

O, žalosten je ta socializem, ki ga gotovi ljudje izrabljajo za vse. Slišim v gostilniški sobi delavce, mladeniče, ki se pogovarjajo med seboj.

Prvi: Ali vidiš, orjunaši se zbirajo v Delavskem domu, da izgleda, kot bi to ne bil več naš dom?

Drugi: Ja, ja, vidiš prijatelj, to je Jeramov socializem in Svetek s štruco je tudi tu, morda je bil tudi tu povabljen na to imenitno čajanko, kdo ve?

Tretji: Kapitan udarnikov je pravil, da se udarniki z vsemi dobro razumejo, s sokoli, orjunaši in orli, samo s svobodarji ne.

Četrti: Tudi jaz sem slišal, da je rekel Jeram: pri Svobodi so samo socialdemokrati in dekalisti, to so komunisti in da bo treba z njimi malo drugače narediti.

Godba zaigra, mladeniči se spogledajo in vzkliz brezposelnega delavca, ki je prišel od voljakov — »Fuj, kaj takega nisem mislil, da bom katerikoli dočakal v Delavskem domu«.

Prvi: Jaz sem vedno trdil, da je socialistična stranka Jugoslavije s Kristanov vred meščanska stranka.

Drugi: Da, res je to, da si ti tako pravil, a jaz tega nisem mogel verjeti... Ko sem poslušal Jerama, ali kakega drugega od te branže na shodu in so res lepo govorili, a sedaj pa vidim, kam pes taka moli. On govori eno, dela drugo, da bi nas prevaril, da bi ne vedeli kako in kaj.

Tretji: Ja, ja — je že tako... Jeram je bil že vse, Sokol, komunist, socialdemokrat; sedaj ga je pa Kristan vjel na svoj lim...

Četrti: Kristan je menda dober gospod, saj je zadnjikrat rekel na shodu, če kdo laja, mu vrži kos kruha, da bo nehal, in Jeram je dobro lajal in najbrže je tudi njemu Tone vrgel kak kost, da je utihnil.

Peti: Vidite, sodrugi, tako kupčujemo z nami, mi pa jim verjamemo. Fuj — mene je kar sam.

Prvi: Kar pustimo jih, saj ljudje jih že tako poznajo, pa še kako dobro. In če bomo čakali, da nas bo kdo rešil, bomo čakali še sto let. — Rešitev nam ne bo prinesel nič, če si jo sami ne priborimo.

(Konec prihodnjik.)

Naročajte in širite „ENOTNOST“!

Jasno je, da so na ta način povzročili paniko med ljudmi in jih s takim terorjem zastrašili.

REZULTAT TEGA ŽANDARSKEGA TERORJA JE bil, da so štirje (od petdesetih) podpisniki liste svoje podpise preklicali, oziroma razveljavili in s. Zupanc je dobil od sreskega poglavarja obvestilo, DA JE zaradi tega LISTA DKRB ZA OBČINSKE VOLITVE V STUDENCIH RAZVELJAVLJENA.

Socialpatriotje, ki hočejo svoje revno politično življenje podaljšati s pomočjo strahu, so se vrgli na ogabno agitacijo, v kateri strašijo delavce z ječami, visilicami itd., če ne zapustijo komunizma.

Naši sodrugi v Studencih so takoj izdali PAROLO BOJKOTA teh občinskih volitev, v katerih sta združeni reakcija režima in socialpatriotija oropali protizakonito, oropali revolucionarni proletariat možnosti, da v občinskih volitvah nastopi.

SODRUGI, PROLETARCI V STUDENCIH! Protestirajte proti temu aktu nasilja nad vami Z BOJKOTOM VOLITEV, t. i. S TEM, DA SE VOLITEV NE UDELEŽITE! (Proti pravovojnosti teh volitev se bodo naši sodrugi pritožili.)

Reakcija postaja vse hušja. Teror nad osvobodilnim gibanjem proletariata se postruže. REŽIM PREHAJA K NOVIM METODAM SE HUJŠEGA DAVLJENJA TEGA GIBANJA. VZETI HOČE PROLETARIATU MOŽNOST NASTOPANJA V VOLITVAH! To nam jasno govori gornji slučaj.

Mi moramo na ta nov udarec reakcije odgovoriti v zavesti, da je »svaka sila do vremenak«, s tem, da

STRNEMO IN POMNOŽIMO SVOJE BOJEVNE VRSTE!

Korupcija z brezposelnimi podporni.

Meseca marca 1927 se je vršila plenarna seja delavske zbornice.

Socialpatrioti so vedeli, da so klerikalci goljufali pri razdeljevanju brezposelnih podpor, niso si pa upali nastopiti proti svojim zaveznikom, temveč so — kakor oni dobro znajo — uredili stvar tako, da te goljufije razkrinkajo drugi. V ta namen so dali delegatu skupščine na vpogled vse spise, iz katerih je bilo razvidno, da so goljufiali klerikalci, videlo se pa je, da so goljufiali tudi socialpatrioti.

Evo konkretnih slučajev: Dornik Josip, Gornje Roje, p. Sv. Peter v Savinjski dolini je vpisan v delavski zbornici, da je prejel v letu 1926 brezposelno podporo.

Dne 8. maja 1927 je pa Dornik lastnoročno napisal izjavo, da v letu 1926 ni prejel niti vinarja niti se ni nikamor podpisal.

Šele meseca aprila 1927 mu je prinesel blagajnik Unije slov, rudarjev 216.— Din na dom.

Kdo je dvignil za njega denar v letu 1926? Unija v Zagorju je predložila potrdila, da je bil Dornik izplačan. Povrh tega je prejel Dornik, ki ima posestvo v mesecu decembru in tudi aprilu 1927 hrnanino po III. kategoriji, ki znaša Din 600.— mesečno ter sploh ni bil upravičen do brezposelne podpore.

Stukovnik Ivan ni bil nikoli brezposlen in je še danes v službi, klerikalci so pa predložili potrdilo, da so mu plačevali brezposelno podporo.

Poleg tega je v Velenju bilo po izjavi klerikalnega tajnika Gojskega 3.300 Din odtegnjenih od brezposelne podpore za »Pravico« in članarino.

Ker delavska zbornica v gornji zadevi ni ničesar ukenila, je delegat skupščine Pevec ovdal zavezo 11. aprila 1927 drž. pravdnstvu v Celju in priložil vse tozadevne material.

Klerikalni oblastni poslanec je pa dne 8. maja 1927 povedal Pevecu, da je informiran, da so orožniki v Velenju ugotovili, da je bilo vse pravilno razdeljeno. Gojske sam priznava, da so ga za Din 3.300 ogoljufali. Zahtevamo, da se zadeva razčisti.

Menda ni samo slučaj, da sta Čobal in Ošlak imenovana v komisarijat okrajnega urada. Prvi je predsednik, a drugi član nadzorstva delavske zbornice in bi se morala za zadevo zanimati, če bi vestno vršila svojo funkcijo. »Delavska politika« o teh stvareh previdno molči dasi si je predsednik delavske zbornice pustil od Peveca poslati poročilo in prepis letaka, kjer klerikalni tajnik Gojske priznava, da se je odtegovala članarina in naročnina, za »Pravico« z vednostjo in dovoljenjem Jug. strok, zveze od denarja, ki bi se moral izplačati brezposelnim.

Sedaj je vsakemu slepcu jasna socialpatriotska »pametna politika« v delavski zbornici, v sporazumu z klerikalci in orjunaši.

Es-Ta-Ta:

Ivan Cankar.

11. XII. 1918.

Pred devetimi leti je preminil mož, ki je sam že kot otrok mnogo pretrpel, še več pa je pretrpel v dobi, ko se je boril za svoj kruh. Kajti že takrat so mogotci ošabno dvigali svoje olave in prezirali vse revnejše sile, istotako revnejše umetnike, posebno tiste, ki niso prodali svojega prepričanja za boljši kruh, a še manj, da bi klonili pred njimi glave.

Med te je spadal tudi on, ki je bil izpopolnjenega duha, ki je poznal pravico in krivico in je znal ceniti oboje, kajti v cellem svojem življenju je okusil veliko gorja in le malo sreče. Zatorej mu je bilo lahko spoznavati. Čudil se ni, ker so mogotci hlepli po tem, da si osigurajo svoj letni obsto, pa najsi bodi tudi s propastjo drugih; pridržali so o ljubnosti do bližnjega, sami pa je niso izpolnjevali, temveč so se povzročili prepri in sovražstvo med bratskimi narodi, ki so tonili v svetovni pokol in s svojim poginom bogatili mogotce. Pač pa se je čutil trepetnim narodom, ki so tako mirno prenašali zlo bogatinov, da se niso uprli v času štiriletnih morije, ko bi se vendar lahko iznebili gorja, v katerem so se nahajali.

Važen moment preobrata pa je tudi on doživel in rad bi dopolnil tudi sam tisto, kar se je vršilo v Rusiji leta devetnajststo sedemnajstega, toda zbolel je in v svoji bolesti je mislil na gladijoči ruski narod in na nas, ki smo bili še tako slabotni v primeri z onimi gladijočimi, da ni stavilo svoje misli na kočko, katera naj bi odločila o svobodi zaslužnjih narodov, posebno za nas, Jugoslovane, ki smo še tako daleč proč od svobode, da je on zajokal nad nami kakor jeruzalemske žene za časa, ko je Kristus trpel pod križem in romal na Golgotu.

Da, dragi moji, Ivan Cankar, naš veliki romar, se je razjokal nad nami in še, ko je umiral, se je spomnil na nas in pretočil poslednjo solzo svojo! Kaj pa smo mi storili za njega? Ali smo mu dali, kar je zaslužil? Ne; mi, ubogi slovanski proletariati, mu nismo še mogli dati, kar mu pripada, kajti dočim je on delal za nas, smo mi spali z zaprtimi očmi kakor zajet, ki si ne upajo iz skrivališča in pustili smo, da je podlegel pod težkim križem, ki smo ga tesali mi, v katere je še poslednjič pogledal, da bi nas vzdržal v vstajenju.

O, proletarci, proletarci! Zakaj smo tako plahi sedaj, ko smo tudi mi z udarci potlačeni k tlom in ko so zamahli Kapitala lahko vsi nčevci? Kaj čakamo zdaj, ko nam sonce vzhaja? Mar bomo čakali do drevi, ko nam zaide za vedno v morje, ker nas uniči gorje? — O, dobro; le čakajmo, čakajmo, saj bomo pričakali! Kaj? To nam pokaže bodočnost.

Kadar voditelji hlapčujemo kapitalu...

Kristan 1919. leta:

Prehrana je ogrožena, nezadovoljnost je velika, boljševizem se širi... Meje še niso določene, brez zakonov smo, v parlamentu se ne dela, proračuna nimamo, dolgovi naraščajo, kaj bo?... TREBA JE KONSOLIDIRATI DRŽAVO!

1927:

Zdaj vemo, kaj se pravi konsolidirati državo... Zakon o zaščiti države, žandarji, nove vojne, razpuščene občine, znižanje plač, povisani davki, družine brez stanovanj — vsak dan hušje gorje...

Iz Maribora.

Naloga mariborskega proletariata.

V Mariboru naraščajo proletarski glasovi. Pri skupnem nastopu v oblastnih volitvah jih je bilo 1528. Dne 11. septembra so narasli kljub razcepu na 1939 glasov, torej okroglo 2000. Ti glasovi so padli po večini sicer še za Petenja, toda delavstvo, ki je zanj glasovalo, je to storilo v dobri veri, da s tem manifestira za razredni boj. Če torej seštejemo te proletarske glasove, vidimo, da jih ne doseže enako ne klerikalna ne demokratska stranka. Zaradi tega postaja danes mogoče, da pače občina Maribor v roke socialistov in dekalistov. To možnost mora delovno ljudstvo Maribora izkoristiti. Staviti si mora nalogo: OSVOJITI MARIBORSKO OBČINO. BREZ MEŠCANSKIH STRANK IN PROTI NJIM, MORA PASTI MAGISTRAT V PROLETARSKO ROKE. DELAVSTVO MORA PREGNATI TAKO KLERIKALNEGA KAKOR DEMOKRATSKEGA ŽUPANA IN SI POSTAVITI SVOJE ZASTOPSTVO, TO ZASTOPSTVO PA KONTROLIRATI IN NEUSMILJENO BIČATI NJEGOVE NAPAKE.

»SCHWEIGEN IST GOLD.«

Die gesamte Presse des in- und Auslandes beschäftigt sich mit den asiatischen Zuständen im Polizeigefängnis der »Glavnaja« unserer Reichshaupt- und Residenzstadt und mit den mittelalterlichen Torturen, denen politische Häftlinge in der »Glavnaja« ausgesetzt sind. Da hört man von Zellen ohne Fenster, in denen Schlangen und Ratten hausen, in die politische Gefangene, nachdem sie bis zur Ohnmacht geprügelt und mit Kolbenstößen traktiert worden, gestossen werden, wo sie monatelang ohne hinreichende Nahrung liegen bleiben. Sie werden auf den Fusssohlen gepeitscht, ihnen werden heisse Eier unter die Achselhöhlen gesteckt, an ihre Hoden eiserne Gewichte aufgehängt u. s. w.

Im Parlamente gab es wüste Szenen, da die agrardemokratische Opposition eine Untersuchung forderte, nicht etwa um Ordnung zu schaffen — die hätten die Demokraten und Radikalen machen können, wenn sie gewollt hätten, als sie selbst am Ruder waren — sondern nur aus Gründen politischer Konkurrenz. Auch dass der klerikale »Slovenec« diese Zustände gutheisse, kann uns nicht wundern, wohl aber, dass es eine sogenannte Arbeiterpresse gibt, die mit Stillschweigen darüber hinweggeht, als ob alles in schönster Ordnung sei und dass man im Parlament in dieser Angelegenheit nichts von einem Arbeitervertreter hört. Darüber ist jedenfalls der Petajan erhaben?

Wir stellen deshalb den sozialistischen Arbeitern nur eine Frage: Seid ihr damit einverstanden, wenn Euch Eure Parteiblätter Dinge, die die ganze Welt in Schaudern versetzen müssen, einfach verschweigen, dafür aber Eure Leidensgenossen, proletarische Kämpfer, die die Politik Eurer Partei nicht gutheissen und dem Proletariat den richtigen Weg zu seiner Befreiung zeigen, in der gemeinsten Weise denunzieren, sie z. B. als Agenten des Gesetzes zum Schutze des Staates zu deren Verfolgung direkt aufordern? Wenn ihr ein Klassenbewusstsein habt, so könnt ihr diese Faloterei nicht dulden. Denkt daran: Eure Genossen sind wir, die mit Euch im Betriebe bei schwerer Arbeit um unsere Rechte kämpfen — nicht aber Leute, denen das blosse Predigen des Klassenkampfes einen gutgezählten Sekretärposten liefert; denn dass sind die Affen, welche den Freiheitkampf markieren...

POZDRAV SODRUGOM NA JUGU!

Naši mariborski socialpatrioti imajo dobro sredstvo za pomirjenje delavstva. »Bremssklotz« obstoji v tem, da se vedno trobi: ja, Maribor — kaj pa čemo, če pa tam doli na jugu ni nič, če se delavstvo ne zaveda in se ne organizira — pri socialpatrioti! Da pa obstoji na Hrvaškem in v Srbiji delavsko gibanje, kjer patriotije nimajo svojih kremplejev zraven je seveda najbolje za molčati. Ampak kljub molčanju socialpatrioti, se ta proletariati giblje: v Dugištrajka jo tekstilni delavci že skoraj 3 tedne in si štrajkbreherja; razumljivo, ker doli ni Svetka, Korena in Kovača, ki bi delavstvu dajali dober vzgled v »realni politiki« — v delavski pekarni v Ljubljani. Istotako štrajkajo tapetni delavci v Zagrebu in Belgradu in usnjarji v Cetinju (Črna gora). Da slišijo ti borci sotrpini tudi naš glas iz Slovenije, jim kličemo delavci iz Maribora:

Vaša borba je naša borba!
Živela internacionalna solidarnost!
Naprej do zmage!

Opomba uredništva: Plačani so delavci na Hrvaškem in v Srbiji za mnogo odstotkov boljše kot pri nas, kjer socialpatrioti gonijo svojo »realno politiko«!

Dopisi.

DEVICA MARIJA V POLJU.

Kako zastopajo klerikalci delavske interese!

Na eni zadnjih občinskih sej, je od delavcev izvoljeni krščanski socialist Rupret predlagal, da naj da občina stavbeniku, ki je gradil poslopje nove postaje posebnega nagrada, ker je vršil nadzorstvo nad delom. S Dobra je pravilno nastopil proti temu predlogu, ker je stavbena družba itak dobila vse račune plačane in tudi one za stavbenika, ki kake posebne nagrade tudi ni potreben. Izplača pa naj se nagrada delavcem, ki so bili za svoje delo slabo plačani in ki nadur in nedeljskega dela večkrat niso dobili plačane s procenti. — Proti temu predlogu pa so vstali vsi, klerikalci, demokrati in krščanski socialisti, tudi Rupret, ki je bil izvoljen od delavstva. Ti delavski prijatelji pravijo, da delavci ne zaslužijo nobene nagrade, ker so delali samo to, kar so jim polirali naročili. Zapomniti si moramo take delavske zastopnike za prihodnjice!

JESENICE.

V nedeljo volimo vsi 3. skrinjico!

Na nedeljskem volilnem shodu so se razkrinkale ogabne metode tukašnji policajsocialistov. Nek njihov človek je prišel k s. Hafnerju, ki je že podpisal našo kandidatsko listo in ga s prevaro, da je prišlo do skupnega nastopa, pridobil, da je podpisal se socialpatriotsko. Ko je s. Hafner zvedel za to stvar je takoj prekladal svoj podpis na socialpatriotski listo. Ko so socialpatriotom delavci očitali, da bi lahko s. Hafner imel radi dvojnega podpisnika sitnosti s sodnijo, se je socialpatriot odrezal: »Če je tako zabit, da podpisše še našo listo, pa naj gre v luknjo! Za vse to bodo socialpatrioti svoj čas že dajali obračun.

Uratnik-Stanko 1927:

Železnice so v neredu, pragoi so gnili, vagoni zarjaveli, delavnice brez kredita, birokracija dela deficit in dolgove, »interes splošnega narodnega gospodarstva« je ogrožen... TREBA JE KOMERCIALIZIRATI ŽELEZNICE!

1929:

Zdaj vemo, kaj se pravi komercializirati železnice... Zvišane tarife, podražene življenjske potrebe. Podaljšanje delovnega časa, znižanje plač, akord v delavnicah, tisoči železničarjev na cesti, ostali pa pod vojaško komando ministra generala, da bodo železnice v redu, kadar izbruhne nova vojna.

Iz Hrastnika.

PRAVILEN ODGOVOR!

V okolici steklarne je več gostlin in gostilničarji se čudijo, kaj da delavci ne zahajajo več k njim kot nekdanj. Odgovarjamo: Naši zaslužki so tako mizerni, da še za življenjske potrebe ne zadostujejo. In če že pridemo v kako gostilno, ne najdemo nikjer pravega delavskega časopisa, da bi imeli kaj čitati. Tudi v brivnici najdemo samo »Koprive« (ali mislite, da bomo same »Koprive« gledali?). Gospodje, dokler naš list »Enotnost« k vam ne bo zahajal, se ne bomo videli! Delu čast in oblast!

Opomba uredništva: Če se bodo na tako stališče postavili delavci po vseh krajih, in na njem tudi vstrajali, bodo mnogo pripomogli k dvakratredenskemu izhajanju »Enotnosti«.

OBČINSKE VOLITVE.

Velenje. Rezultat občinskih volitev 27. XI. je sledeč: SLS 223, Združeni delavci in kmeti 150, II. SLS 117, SSJ 38 (podpisov pa 50!), SDS 59 glasov. Klerikalci so se iz bojazni poslužili sistema dveh list, kar jim je tudi uspelo. Občinski odbor bo sestavljen iz 10 SLS, 6 naših, 2 demokratov, 2 socialistov in 5 klerikalcev. Še iz druge liste. Volilna borba je bila s strani klerikalcev nesramna, na kmetih so imeli sestance, lagali so, da hočemo občino zadolžiti kot je storil s. Möderndorfer, končno pa morajo vse kmetje plačati. V Mežici da bo baje prišlo na malega kmeta 25.000 Din. Pijače je bilo dovolj na razpolago, enako tudi vozov na dan volitev, da so vozili volilce. Ljudje so se pač še dali zaenkrat zaslepit! Ljudstvo bo že bolj spoznalo delo klerikalcev! Vodili bomo borbo proti obema mešč. strankama (kot je sodrug Lemež izjavil pri volitvi župana v Ljubljani). Vsako napačno delo pa zanesli med kmete.

V Skalah ima lista JSDS 107 glasov in 6 odbornikov. V Sočtanju so socialisti zelo nazadovali. Pri oblastnih volitvah so imeli 152, pri državnoborskih 103 in sedaj komaj 60.

Tudi pri nas so bili orožniki in vse natančno popisali, Delu čast in oblast!

VIC-GLINCE.

6. t. m. se je vršila javna občinska seja, za katero je bilo veliko zanimanje s strani občinstva, osobito delavstva. Glavne točke dnevnega reda so bile: Občinski proračun za l. 1928 in napeljava vodovoda. Vse stranke so bile zelo borbeno razpoložene. Prva točka je bila vodovod. Ko je župan prečital razne predloge odsekov glede kritja te obče koristne naprave in otvoril debato, se je prvi oglašil s. Sajc, v imenu delavskega kluba, ki ga tvorijo dekalisti in socialisti. V stvarnem govoru je omenil, kako velikega pomena je vodovod za viško občino, t. j. za Glince, Rožna dolina, Vič.

Povdarjal je, da je v občini z 6.500 prebivalci komaj 5 procentov vodnjakov z zdravno pitno vodo, 35 procentov z užitno in 60 procentov vodnjakov z nezdruvo in nezadostno pitno vodo. Predlagal je, da se najame po stoilo 1 milijon Din, ter da se prične graditi vodovod takoj spomladi. Utemeljeval je svoj predlog s tem, da je v viški občini pretežna večina delavstva, katere plača 75 procentov celokupnih izdatkov občine potem indirektnih davkov in da ima pravico, da zahteva vodovod. Po dolgi in burni debati, v katero so posegle vse stranke, se je sklenilo, da se začne z gradnjo vodovoda spomladi in sicer, da se najame posojilo v znesku 350 tisoč Din, ker je v proračunu še itak postavka 150 tisoč za vodovod, tako, da znaša celokupna postavka 500 tisoč Din. S proračunom mi dekalisti nismo zadovoljni, vendar pa moramo reči, da se je marsikaj doseglo, kar bi se drugače ne, če bi ne bilo energičnega nastopa z naše strani. Burna je bila debata, ko se je šlo za plače občinskih nastavljenecv tajnika, tipkarice in sluga. Tudi v tej debati je s. Sajc podarjal, da plače, katere imajo občinski uslužbenci, niso previsoke, ker cene življenjskih potrebščin se daleko ne odgovarjajo razmeroma nizkim plačam, ker 2000 dobiva župan, 1750 tajnik, 1500 ženska moč in komaj 1000 Din sluga.

Kar se tiče socialnih postavk, so v celoti ostale: 10 tisoč Din za bresposelne, 25 tisoč občinski ubogim, 8 tisoč za obutev revnih šolskih otrok in drugo.

Delavci, naše delo v občini bo veliko lažje, če se boste sami zanimali za občinsko politiko. Občina je prva etapa, kjer delavec lahko pokaže svoje delo in moč! — Delu čast in oblast!

Delavstvu Ljubljane!

Kulturno-prosvetni odsek DŽ je objavil poročilo svojega delovanja, iz katerega spoznamo, da je od 600 obiskovalcev knjižnice samo 305 delavcev. Kot edina delavska razredna kulturna organizacija moramo konstatirati, da je pri ogromnem številu delavstva poset zelo majhen. Delavcu je treba danes bolj kakor kdaj prej izobrazbe. Kulturno-prosvetni odsek poseduje v svoji knjižnici obilo za delavca važnega čtiva vseh strok. »Svoboda« je dala Kulturno-prosvetnemu odseku v našem in poleg prepročnih knjig raznih ideologij šteje marksiistični oddelek precejšnje število. Sodrug! Delavci! Ven iz zakotnih gostilen v knjižnico in čitalnico! Segajte po knjigah, ki so za vsakogar potrebno berilo. Razredno zaveden delavec ne sme kazati svoje zavednosti samo v besednem protestu proti kapitalizmu. On mora ta svoj protest izpopolnjevati vsak dan, zakaj zgodovina se razvija in marksiizem se mora vedno izobraževati in delati. Zato apeliramo na ljubljanske delavce, da v bodoče posejajo v večjem številu knjižnico Kulturno-prosvetnega odseka in čitalnico, kjer je na razpolago šah in dnevno časopisje. Brez kulturne izobrazbe delavstva tudi ni uspešnega političnega delovanja.

Poleg tega pa opozarjamo ljubljansko delavstvo na kulturno delavsko organizacijo »Svoboda«, ki ji zlasti ljubljanski proletariati zelo zanemarija. Kar velja za knjižnico, velja tudi za »Svobodo«. Razredna kulturna organizacija je potrebna in marksiizem je podlaga vsemu našemu kulturnemu in političnemu delovanju. Toda mi vsi še marksiizem še premalo poznamo. Brošure, ki so bile do sedaj izdane in mnogo je dobrih in važnejših med njimi, leže zapravsene v arhivih, ker jih delavstvo tako malo kupuje. Delavci! Podpirajte izdajanje in razširjenje marksiistične literature! Skrbite za izobraževalno delo in podpirajte »Svobodo«! Novi člani se lahko prijavijo v centralnem tajništvu, Markov trg 2/II, od 8. do 12. ure.

MARIBOR
Koroška cesta 19

Nepremočljivi
KARO
jesenski in zimski čevlji

V Nemški Avstriji se nadaljuje še vedno procesi radi revolte 15. julija. Kazni za naše razmere, ko smo navedeni na 1, 2, 5, 10, in 20 letne ječe, sicer niso velike, na pol leta, 8 mesecev se glasijo obsojence proletarcev. Pred dobrim mesecem se je vršil kongres socialno-demokratske stranke, ki je pokazal popoln krah takozvanega avstromarksiizma, leve struje v II. internacionali. O tem kong